

การศึกษาการกระทำความผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในฐานความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ กรณีศึกษา สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

The Study of Repeated Offenses in Juvenile's Narcotics cases: The Case Study of Juvenile Observation and Protection Center in Suratthani

กิงกาญจน์ เพชรานันท์¹ อารณีย์ วิวัฒน์ภรณ์² และยุวดี เทอดอุดมธรรม³

วันรับ: 2 กุมภาพันธ์ 2566 วันแก้ไข: 28 กุมภาพันธ์ 2566 ยอมรับ: 23 มีนาคม 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสาเหตุในการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในฐานความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ และเพื่อศึกษาแนวทางการป้องกันการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในฐานความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ ภายในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล 3 กลุ่ม คือ เด็กและเยาวชนชายที่กระทำผิดซ้ำตั้งแต่หนึ่งครั้งขึ้นไปและเป็นผู้ที่ถูกจับกุมเข้าสถานพินิจฯ เกินกว่าหนึ่งครั้ง ในฐานความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ จำนวน 10 คน เจ้าหน้าที่ ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 3 คน และผู้ปกครองเด็กและเยาวชน จำนวน 3 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด 16 คน

ผลการวิจัยพบว่า สาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในฐานความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและ

¹ นักศึกษาปริญญาโท, หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาอาชญวิทยาและการบริหารงานยุติธรรม, คณะอาชญวิทยาและการบริหารงานยุติธรรม, มหาวิทยาลัยรังสิต

² อาจารย์ที่ปรึกษา, อาจารย์ประจำ คณะอาชญวิทยาและการบริหารงานยุติธรรม, มหาวิทยาลัยรังสิต

³ ผู้ร่วมวิจัย, อาจารย์ประจำ คณะอาชญวิทยาและการบริหารงานยุติธรรม, มหาวิทยาลัยรังสิต

เยาวชนจังหวัดสุราษฎร์ธานี คือ 1) ตัวผู้กระทำความผิด 2) สภาพครอบครัวของผู้กระทำความผิด 3) สถานภาพทางเศรษฐกิจของผู้กระทำความผิด และ 4) สภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมรอบตัว ส่วนแนวทางการป้องกันการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในสถานความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ มีดังต่อไปนี้ 1) ให้โอกาสทางการศึกษาแก่เด็กและเยาวชน 2) ให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับพิษภัยของยาเสพติดและความผิดฐานค้ายาเสพติด 3) สนับสนุนให้บุคคลในครอบครัว คนในชุมชน และเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นร่วมมือกันป้องกันการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน และ 4) ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนที่เคยกระทำความผิดให้มีความมุ่งมั่นตั้งใจการดำเนินชีวิตที่ดีและมีการกำหนดเป้าหมายในชีวิต

คำสำคัญ: การกระทำผิดซ้ำ, คดียาเสพติดให้โทษ, เด็กและเยาวชน

Abstract

This research aims to study the causes of repeated offenses among juveniles related to narcotics cases and to study methods for preventing repeated offenses among juveniles related to narcotics cases within the Juvenile Observation and Protection Center in Suratthani Province. A qualitative research methodology is conducted, the research tool is in-depth interview, from 3 groups of informants, namely, 10 juveniles who repeated offenses related to narcotic in the Juvenile Observation and Protection Center in Suratthani Province, 3 government officers of the Juvenile Observation and Protection Center in Suratthani Province and three parents of juvenile who repeated offenses related to narcotic cases, total of 16 informants.

The result found that the causes influencing the repeat offenders among the juvenile related to narcotics in the Juvenile Observation and Protection Center in Suratthani Province were 1) the offender, themselves 2) the family status of the offenders 3) economic status of the offenders and 4)

the social and environmental conditions around the offenders. Regards with the prevention of the repeated offenses related to narcotics among juvenile in the Juvenile Observation and Protection Center in Suratthani Province: 1) providing educational opportunities for the repeated offenders; 2) to be educated them more about the dangers of drugs and drug trafficking offenses; 3.) encouraging family members, community members, and local government officers to work together in order to prevent repeated offenses with narcotic cases; 4.) encourage children and youth who have committed crimes to be determined to live under good quality of life and to set goals in their life.

Key words: Repeated Offenses, Narcotic Cases, Juvenile

1. บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยได้ก้าวเข้าสู่ยุคทุนนิยม การเข้ามาของเทคโนโลยีสมัยใหม่ ทำให้สภาพสังคม และวิถีชีวิตของคนในสังคมก็เปลี่ยนไป พฤติกรรมของเด็กและเยาวชนก็มีการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพของสังคม สู่ภาวะเสื่อมถอย โดยมีสาเหตุมาจากหลายปัจจัย ทำให้ปัจจุบันสังคมไทยกำลังเผชิญกับปัญหาที่เกี่ยวกับเด็กและเยาวชน เช่น ปัญหาเด็กและเยาวชนกับยาเสพติด ปัญหาเด็กและเยาวชนกับการใช้ความรุนแรง ปัญหาเด็กและเยาวชนกับการค้าประเวณี เป็นต้น การมองถึงสาเหตุและปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนจะต้องมองถึงสาเหตุ หรือปัจจัยที่ก่อให้เกิดการกระทำผิดนั้น ปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนมีสาเหตุจากหลายด้าน สาเหตุสำคัญคือ การอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัว บุคคลจะมีพัฒนาการทางร่างกาย จิตใจ สังคมที่ดีได้เกิดจากประสบการณ์การอบรมเลี้ยงดูในวัยเด็ก ครอบครัวจึงเป็นสังคมแรกของเด็กที่จะเรียนรู้ และผ่านการขัดเกลาทางสังคม แต่ในปัจจุบันสถาบันการศึกษาและสถาบันเศรษฐกิจได้เข้ามามีบทบาทปฏิบัติหน้าที่แทนสถาบันครอบครัวในด้านการให้การศึกษแก่สมาชิกของสังคม และสถาบันทางเศรษฐกิจทำให้เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจผลิตเครื่องอุปโภคและบริโภคขึ้นจำหน่ายแก่สมาชิกในสังคม บางครั้งกระตุ้นให้เกิดความต้องการสิ่งของเหล่านี้มากเกินไปจนเกิดความจำเป็น บทบาทในด้าน

การขาดแคลนทางสังคมของสถาบันครอบครัวจึงลดลงไป (ฟาติมะห์ ชันธศักดิ์, 2558) ผู้วิจัยได้ศึกษาสถานการณ์การกระทำผิดของเด็กและเยาวชน จากฐานข้อมูลของกลุ่มงานข้อมูลและสารสนเทศ กองพัฒนาระบบงานยุติธรรมเด็กและเยาวชน กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน พบว่าจำนวนคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจฯ ทั่วประเทศโดยจำแนกตามฐานความผิดในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 – 2564 มีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ลดลง จะเห็นได้จากข้อมูลแสดงจำนวนคดีเด็กและเยาวชน

ตารางที่ 1.1 จำนวนคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจฯ ทั่วประเทศ จำแนกตามฐานความผิด พ.ศ.2560 – 2564 ดังนี้

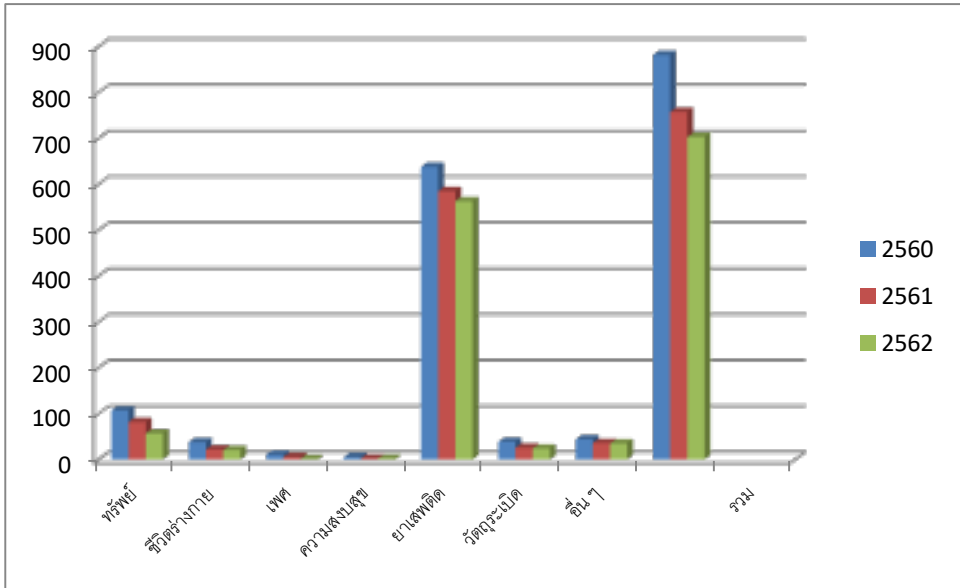
ฐานความผิด	2560	2561	2562	2563	2564
เกี่ยวกับทรัพย์สิน	4,652	3,782	2,948	2,028	1,857
เกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย	3,108	2,157	2,175	1,705	1,477
เกี่ยวกับเพศ	1,340	1,038	922	790	721
ความสงบ/เสรีภาพ/ชื่อเสียง/การปกครอง	703	566	517	437	257
ยาเสพติดให้โทษ	11,859	11,352	10,634	9,600	6,943
เกี่ยวกับอาวุธ/วัตถุระเบิด	1,529	1,119	951	770	0
ความผิดอื่นๆ	2,924	2,595	2,695	4,140	3,338
จำนวนรวม (คน)	26,115	22,609	20,842	19,470	14,592

ที่มา : รายงานของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เรื่องการดำเนินงานของรัฐต่อสาธารณะ รายปี งบประมาณ 2560-2564 (www.djop.go.th)

จากข้อมูลในตารางที่ 1 จำนวนคดีเด็กและเยาวชนถูกจับกุมส่งสถานพินิจทั่วประเทศจำแนกตามฐานความผิด พบว่าในระหว่างปีงบประมาณ 2560 – 2564 เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ รองลงมาความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ตามลำดับ ซึ่งเมื่อพิจารณาแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงพบว่าจำนวนเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมมีจำนวนที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง

เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเหล่านี้ ต้องเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญาสำหรับเด็กและเยาวชน ซึ่งแยกออกจากกระบวนการยุติธรรมทางอาญาทั่วไป เพื่อการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู พฤติกรรมที่ฝ่าฝืนกฎหมาย โดยเน้นประโยชน์สูงสุดของเด็กและเยาวชนเป็นสำคัญ และคำนึงถึงความปลอดภัยและความสงบสุขของคนในสังคมไปพร้อมๆกัน โดยมีพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 เป็นกฎหมายในการบังคับใช้สำหรับเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมภายใต้กฎหมายฉบับดังกล่าว มีการออกมาตรการพิเศษต่างๆ เพื่อใช้ในการดูแล บำบัด แก้ไข ฟื้นฟูพฤติกรรมที่กระทำผิดของเด็กและเยาวชน แต่ถึงแม้ว่าวิธีการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนดังกล่าว จะสามารถดำเนินการกับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดบางส่วนให้ออกจากกระบวนการยุติธรรม ส่วนเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการจะได้รับการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟูและพัฒนาไม่ให้เกิดซ้ำอีกภายหลังที่กลับไปอยู่ในครอบครัวและสังคมภายนอก

อย่างไรก็ตาม ในแต่ละปียังพบว่ามีเด็กและเยาวชนจำนวนหนึ่งที่กระทำผิดซ้ำ และกลับเข้าสู่สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน หรือศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนอีกครั้ง ซึ่งมีสถิติของกรมพินิจฯ ที่แสดงจำนวนคดีที่กระทำผิดซ้ำในช่วงปี พ.ศ. 2560 – 2562 ในคดียาเสพติดมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 80.09

ที่มา: ข้อมูลรายงานผลการตรวจสอบการกระทำผิดซ้ำ ประจำปีงบประมาณ 2560 – 2562, กรมพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน: 2564

ปัญหาการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษของเด็กและเยาวชน ถือเป็นปัญหาสำคัญของประเทศไทยที่ทุกภาคส่วนต้องตระหนัก และดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาย่างเร่งด่วน เนื่องจากเด็กและเยาวชนเหล่านี้ ถือเป็นกลุ่มคนเปราะบาง ยังรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ประกอบกับเป็นวัยที่เรียกว่าอยู่ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อ ถือเป็นช่วงเชื่อมต่อระหว่างวัยเด็กสู่วัยผู้ใหญ่ตอนต้นซึ่งมีความเสี่ยงที่จะก้าวผิด พลาดพลั้ง เดินไปในทางที่ผิดได้ สำหรับสถานการณ์การกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนในภาคใต้ จากการศึกษาพบว่า สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีจำนวนเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดในปี พ.ศ. 2562 สูงถึง 1,064 คน ซึ่งสูงเป็นอันดับที่ 3 ของภาคใต้ และเมื่อพิจารณาจากสถิติจำนวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซ้ำของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ระหว่างปี พ.ศ. 2560 – 2562 จำแนกตามฐานความผิด พบว่า ฐานความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษเป็นฐานความผิดที่มีจำนวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซ้ำมากที่สุด และมีจำนวนเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการที่จะศึกษาสาเหตุที่มีอิทธิพลในการกระทำความผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในฐานความผิด

เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ โดยศึกษากรณีของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อนำเสนอวิธีแก้ไขปัญหารวมถึงการวางแนวทางป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำผิดซ้ำ หรือทำให้การกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนภายหลังการปล่อยตัวลดน้อยลง รวมทั้งการผลักดันที่จะพัฒนา เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดซ้ำให้กลับตัวเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติสืบไปในอนาคต โดยผู้วิจัยได้กำหนดคำถามการวิจัย วัตถุประสงค์การวิจัย และรายละเอียดอื่น ๆ ไว้ ดังต่อไปนี้

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสาเหตุในการกระทำความผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนซึ่งเป็นผู้ที่ถูกจับกุมเข้าสถานพินิจเกินกว่าหนึ่งครั้งในฐานความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษภายในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. เพื่อศึกษาแนวทางการป้องกันการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนซึ่งเป็นผู้ที่ถูกจับกุมเข้าสถานพินิจเกินกว่าหนึ่งครั้งในฐานความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษภายในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดสุราษฎร์ธานี

3. การดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้การสัมภาษณ์ด้วยเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ชนิดกึ่งมีโครงสร้างของแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบบสัมภาษณ์ผ่านการพิจารณาความถูกต้องของแบบสอบถามจากอาจารย์ที่ปรึกษากลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยมีจำนวน 16 คน แบ่งออกเป็น

- 1) เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดโดยเป็นการกระทำผิดซ้ำตั้งแต่ 1 ครั้งขึ้นไปภายหลังจากที่ได้รับการปล่อยตัวและอยู่ในความดูแลของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดสุราษฎร์ธานี ในฐานความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ ในปี 2562 จำนวน 10 ราย
- 2) เจ้าหน้าที่ของสถานพินิจ จำนวน 3 คน เป็นเจ้าหน้าที่ตำแหน่งพนักงานคุมประพฤติ จำนวน 2 ราย และตำแหน่งนักจิตวิทยา จำนวน 1 ราย โดยมีประสบการณ์การทำงานด้านเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมาแล้วอย่างน้อย 3 ปี

3) ผู้ปกครองเด็กและเยาวชนจำนวน 3 คน

ขอบเขตด้านพื้นที่ในการวิจัยครั้งนี้คือ สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งเป็น เป็นจังหวัดที่มีจำนวนเด็กที่กระทำความผิดและถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจสูงเป็นอันดับ 3 ของภาคใต้

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล มีการบันทึกเสียง การสัมภาษณ์โดย ผู้วิจัยได้ แจ้งและขออนุญาตกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ก่อนทุกครั้ง รวมทั้งมีการทำจดหมายขออนุญาตจากผู้ปกครองของผู้ให้ข้อมูลด้วยมีการอธิบายถึงหลักการรักษาความลับว่าจะไม่มีการเปิดเผยชื่อ นามสกุลของผู้ให้ข้อมูล และมีการทำลายข้อมูลในการวิจัยหลังจากการทำวิจัยเสร็จสิ้นแล้ว

การวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยวิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยดำเนินการจัดระบบระเบียบ แยกแยะเป็นหมวดหมู่ และวิเคราะห์โดยการมองหาประเด็นหลักหรือแบบแผน ที่พบในข้อมูลการสัมภาษณ์ทั้งหมดก่อน แล้วจึงนำมาแตกออกเป็นประเด็นย่อย และหัวข้อย่อยนำเอาข้อมูล ที่ได้มาตรวจสอบความเชื่อมโยงของข้อมูล นำข้อมูลมาเรียบเรียงและสรุป จากนั้นนำมาวิเคราะห์ต่อโดยการตีความและแปลความหมายความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงทฤษฎีกับข้อมูลที่ทำให้เป็นหัวข้อย่อย แล้วพรรณนาในแต่ละประเด็น โดยอยู่ในขอบเขตของกรอบ แนวคิดและวัตถุประสงค์ในการศึกษาที่ได้กำหนดไว้ในการวิจัยครั้งนี้

4. การทบทวนวรรณกรรม

ในงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ 4 ทฤษฎีเกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน รวม 4 ทฤษฎีด้วยกันคือ ทฤษฎีวิวัฒนาการ – วัฒนธรรมรอง ทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่าง (Differential Association Theory) ทฤษฎีพันธะทางสังคม (Bonding Theory) และ ทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมเลียนแบบ (Behavioral imitation)

ทฤษฎีวิวัฒนาการ – วัฒนธรรมรอง เป็นทฤษฎีที่ Marvin E. Wolfgang, และ Franco Ferracuti เสนอใน ปี ค.ศ.1967 เป็นความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมหลัก และวัฒนธรรมรองกับอาชญากรรม (Cultural and Subcultural Theories of Crime) โดยเขาอธิบายว่า ความรุนแรงคือ วัฒนธรรมรองที่คนเราได้เรียนรู้ เพื่อการปรับตัวที่จะรับมือกับสถานการณ์ด้านลบในชีวิต และเป็นการเรียนรู้ในแต่ละบรรทัดฐานที่เกิดขึ้นในสิ่งแวดล้อมที่มุ่งใช้ความรุนแรงมากกว่าการใช้ทางเลือกหรือวิธีการอื่น

ทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่าง (Differential Association Theory) Sutherland นักอาชญาวิทยาแห่งมหาวิทยาลัยชิคาโกและมหาวิทยาลัยอินดีแอนา เป็นผู้คิดค้นทฤษฎีนี้ เขาเชื่อว่าพฤติกรรมอาชญากร เกิดขึ้นจากกระบวนการเรียนรู้ (Learning process) ของ บุคคลที่อยู่ในวัฒนธรรมของสังคม ไม่ใช่เป็นผลมาจาก บุคลิกลักษณะ (Trait) หรือมาจากปัจจัยทางด้าน สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม (Socio-economic position) เพียงอย่างเดียว มุมมองของเขามีสื่ออาชญากรรม คือ ไม่ว่าจะ เป็น “ตัวอาชญากร” หรือ “อิทธิพลทางชนบทรอบเนียบ” ที่มีอิทธิพลต่อชีวิตของ บุคคล ปัจจัยเหล่านี้มีความสำคัญมากกว่าปัจจัยส่วนบุคคล สิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลทำให้ คนเรายอมรับเอาอาชญากรรม ว่ากลายมาเป็นสิ่งที่ยอมรับได้และกลายมาเป็นส่วน หนึ่งของวิถีการดำเนินชีวิตของมนุษย์ นอกจากนี้เขายังเห็นว่าพฤติกรรม อาชญากร ของคนเราจะเกิดขึ้นหรือไม่ ขึ้นอยู่กับ กระบวนการเรียนรู้ที่แตกต่างกันไม่ได้ขึ้นอยู่ กับการเมือง การปกครอง หรือกระบวนการทางกฎหมาย (Legal process) ทักษะการ ประกอบอาชญากรรม และแรงจูงใจในการกระทำผิดเกิดขึ้นจากการเรียนรู้ที่เป็นผลมา จาก การคบหาสมาคม หรือการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนผู้กระทำผิดที่ให้การกล่อมเกล่า ทั้ง ทศนคติ ค่านิยม และความเชื่อตลอดจนรูปแบบในการกระทำผิดอื่นๆ รวมอยู่ด้วย

ทฤษฎีความผูกพันทางสังคม (Social Bond) ของ Travis Hirschi โดยทฤษฎี นี้มีสมมติฐานว่า “บุคคลที่มีพันธะทางสังคมหรือมีความผูกพันทางสังคมน้อย จะมีแนวโน้ม ที่จะ มีพฤติกรรมอาชญากรรม” Travis Hirschi ได้อธิบายว่า คนเรานั้นมี แนวโน้มที่จะกระทำผิดกฎหมายเป็นทุนเดิมอยู่แล้วเพียงแต่ควบคุมพฤติกรรมตนเอง เอาไว้เท่านั้นเหตุที่คนเราสามารถควบคุมเอาไว้ได้และไม่กระทำผิด เนื่องจากกลัวว่าจะ ทำให้เสียความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนฝูง ครอบครัว ญาติ พี่น้อง เพื่อนบ้าน ครู อาจารย์ เป็นต้น ซึ่งหากคนใดปราศจากความผูกพัน ความเหนียวแน่นกับสังคมและคนรอบข้าง ตลอดจนขาดความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นแล้ว คนนั้นก็จะมี ความเป็นอิสระที่จะกระทำผิด ซึ่ง Hirschi ได้แบ่งองค์ประกอบของความผูกพันทางสังคมนี้ออกเป็น 4 ข้อด้วยกันคือ

- 1) ความผูกพัน (Attachment) คือ ความรัก ความผูกพัน ความแนบแน่นของเด็กที่มี ต่อบุคคลอื่นซึ่งได้แก่ พ่อ แม่ เพื่อน รวมไปถึงครู อาจารย์ และโรงเรียน
- 2) ข้อผูกมัด (Commitment) หรือพันธะสัญญา ถ้าหากเด็กและเยาวชนมีพันธะสัญญาที่เข้มแข็ง พวกเขา ก็จะไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เป็นอันตราย ในทางตรงกันข้ามหากขาด

ซึ่งพันธะสัญญาที่มักจะเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงต่าง ๆ เช่น การกระทำผิดในรูปแบบต่าง ๆ 3) การเข้าร่วม (Involvement) กับธรรมเนียมปฏิบัติต่าง ๆ ในสังคมที่เป็นกิจกรรมที่ถูกต้องชอบธรรม หากคนเราใช้เวลาไปกับสิ่งเหล่านี้เกือบตลอดเวลา ก็จะทำให้ไม่มีเวลาไปมีส่วนร่วมที่ต่าง ๆ และไม่มีโอกาสที่จะเข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมการกระทำผิด อย่างไรก็ตามหากเป็นกรณีเด็กและเยาวชนที่ไม่ได้ทำกิจกรรมหรือปฏิบัติตามธรรมเนียมของสังคมที่พวกเขาเป็นสมาชิกอยู่ ก็จะทำให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนได้ และ 4) ความเชื่อ (Belief) หมายถึง การยอมรับค่านิยมและบรรทัดฐานทางสังคมรวมถึงศีลธรรมและจริยธรรมตลอดจนกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายด้วย หากคนเราเชื่อว่ากฎหมายเป็นสิ่งที่ทุกคนยอมรับยึดถือปฏิบัติและให้ความยำเกรงต่อบทลงโทษของกฎหมาย คนเราจะไม่คิดที่จะประกอบอาชญากรรม

ทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมเลียนแบบ (Behavioral imitation) ของ Jean Gabriel Tarde (1984) นักสังคมวิทยาและนักอาชญาวิทยาชาวฝรั่งเศสผู้บุกเบิกแนวความคิดการเรียนรู้ทางสังคม เขาได้อธิบายว่าอาชญากร ก่ออาชญากรรมได้เนื่องจากพวกเขาได้เคยรู้เคยเห็นมาก่อน นั่นคือ อาชญากรรมเกิดจากการเลียนแบบ ซึ่งการเลียนแบบนั้นเกิดจากการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างต้นแบบกับผู้เลียนแบบ หรือเกิดจากการพบเห็นแล้วเกิดการเรียนรู้จากนั้นจึงลอกเลียนแบบ Tarde ได้สรุปกฎแห่งการเลียนแบบไว้ 3 ข้อ คือ 1) คนที่มีความใกล้ชิดกันจะมีการเลียนแบบพฤติกรรมกัน 2) การเลียนแบบมีแนวโน้มจะแพร่จากสิ่งที่มีมากกว่าไปสู่สิ่งที่มีน้อยกว่า หรืออาจกล่าวอีกอย่างหนึ่งได้ว่าบุคคลจะเลียนแบบผู้มีสถานะเหนือกว่าตน เช่น เด็กเลียนแบบ เป็นต้น และ 3) กฎของการแทรก (Law of Insertion) คือการมีพฤติกรรมใหม่เข้าแทนที่พฤติกรรมเก่า ถ้าเป็นกรณีพฤติกรรมกระทำผิด ความเข้มข้นของพฤติกรรมที่แทรกเข้ามาจะมากไปกว่าเดิม ตัวอย่างเช่น จากพฤติกรรมลักเล็กขโมยน้อย ต่อมาอาจมีพฤติกรรมทำร้ายร่างกายเหยื่อเพิ่มเข้ามาด้วย

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังใช้แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมกับการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน ซึ่งในปัจจุบันนี้การกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนไทยจะดำเนินคดีกับเด็กและเยาวชนตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 ซึ่งมีแนวทางในการตัดสินคดี ดังนี้ 1) คำนึงถึงสวัสดิภาพและอนาคตของเด็กและเยาวชน 2) ให้คำนึงถึงบุคคลลักษณะ

สภาพร่างกายและสภาพจิตใจของเด็กหรือเยาวชนเป็นคนที่ไป 3) ใช้วิธีการฝึกอบรมสั่งสอน และสงเคราะห์ให้กลับตนเป็นพลเมืองดียิ่งกว่าการลงโทษจำคุก 4) การลงโทษหรือใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนให้พิจารณาพฤติการณ์เฉพาะเรื่องโดยคำนึงถึงบุคลิกลักษณะ สุขภาพ และสภาวะทางจิตของเด็กหรือเยาวชน เป็นการเฉพาะราย แม้เด็กหรือเยาวชนนั้นจะได้กระทำผิดร่วมกันในคดีเดียวกันก็ตาม โดยสรุป คือ ในการพิจารณาคดีของศาลเยาวชนและครอบครัวนั้น มิได้คำนึงถึงเฉพาะความผิดที่เด็กหรือเยาวชนนั้น ๆ ได้กระทำลง แต่จะมุ่งค้นหาสาเหตุที่ทำให้เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิด ตลอดจนสภาพแวดล้อมทั้งปวงที่เกี่ยวกับตัวผู้กระทำความผิด เช่น ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับอายุ ประวัติ ความประพฤติ สถิติปัญญา การศึกษาอบรม ภาวะแห่งจิต นิสัย สถานะทางเศรษฐกิจ และสังคมของเด็กหรือเยาวชน และบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งเด็กและเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย ตลอดจนสภาพแวดล้อมทั้งปวงที่มีส่วนผลักดันให้กระทำความผิด โดยจะต้องคำนึงถึงข้อเท็จจริงเหล่านี้เป็นสำคัญ นอกเหนือไปจากการพิจารณาแต่เพียงว่า เด็กกระทำความผิดจริงหรือไม่

ในส่วนของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนั้น การวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชน พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชน ดังกล่าว ได้แก่ ปัจจัยด้านตัวผู้กระทำความผิด คือ เพศ อายุขณะกระทำความผิด ระดับการศึกษา สภาวะทางอารมณ์และแรงจูงใจ (ฟาติมะห์ ชันธศักดิ์, 2558; จำเริญ สุภา, 2559) ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ สภาพความเป็นอยู่ของครอบครัว ความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัว และการเอาใจใส่อบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครอง (ตะวันฉาย มิตรประชา, 2557; ฟาติมะห์ ชันธศักดิ์, 2558; เดชา จินตสิกการ, 2560; ศิริลักษณ์ ปัญญา, 2560) ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ สถานะความเป็นอยู่ สภาพภาพเศรษฐกิจของครอบครัว เช่น รายได้ หนี้สิน ทรัพย์สินของครอบครัว และปัจจัยสุดท้ายคือด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ เพื่อน โรงเรียน สังคมและชุมชนที่อยู่อาศัย (ฟาติมะห์ ชันธศักดิ์, 2558; ณิชธร ปุระณะปัญญา, 2558; เดชา จินตสิกการ, 2560; ศิริลักษณ์ ปัญญา, 2560) ผู้วิจัยใช้เป็นแนวคิดและหลักการเบื้องต้นในการทำความเข้าใจการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดอย่างเหมาะสม

ซึ่งจะเป็นองค์ความรู้พื้นฐานให้กับผู้วิจัยที่ใช้ประกอบการวิเคราะห์เด็กและเยาวชนที่ทำการศึกษา และสามารถนำไปอภิปรายผลว่าการปฏิบัติต่อเด็กมีส่วนทำให้

เด็กและเยาวชนที่ทำการศึกษาไม่หวนกลับไปกระทำผิดซ้ำอีกหรือไม่ตลอดจนการวิเคราะห์เพื่อเสนอแนะแนวทางในการป้องกันเด็กและเยาวชนไม่ให้เกิดซ้ำไปช่องเกี่ยวกับยาเสพติดซ้ำอีก

ในส่วนของการทำงานรณรงค์เกี่ยวกับการพัฒนาแนวทางป้องกันการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในคดียาเสพติดนั้น พบว่า ควรจัดให้มีการพัฒนาสุขภาพทางด้านจิตวิญญาณที่สูญเสียไปเพราะยาเสพติดและปัญหาทางด้านเศรษฐกิจและการลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจของครอบครัวเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด (นิमित ทัทพนานต์, 2561) นอกจากนี้ยังพบมาตรการอื่นในการป้องกันแก้ไขปราบปรามอาชญากรรมประเภทยาเสพติดประกอบด้วย ครอบครัวควรดูแลเอาใจใส่บุตรหลาน หากพบว่าเกิดความปกติและต้องมีแนวทางชี้แนะ การสร้างสัมพันธภาพในครอบครัว การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นใน ครอบครัว ต่อมาคือชุมชนต้องสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรการและแนวทางในการ ป้องกัน ช่วยสอดส่องพฤติกรรมของคนในชุมชน จัดกิจกรรมในการรณรงค์สร้างความตระหนัก และเจตคติเชิงลบต่อยาเสพติด และภาพรวมคือ กฎหมายต้องมีการปรับปรุงกฎหมาย มีการบังคับใช้กฎหมายที่มีประสิทธิภาพและการเพิ่มบทลงโทษ (ณัฐวุฒิ ธนจินดา, 2563)

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยพบว่า ยังไม่มีงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบต่อการกระทำความผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในฐานความผิดเกี่ยวกับคดียาเสพติด ผู้วิจัยจึงได้เพิ่มปัจจัยด้านเศรษฐกิจเข้าไปเป็นหนึ่งในปัจจัยที่ทำให้เกิดการกระทำความผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในฐานความผิดเกี่ยวกับคดียาเสพติดที่ผู้วิจัยศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ด้วย

5. สรุปอภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาจากการสัมภาษณ์เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย มีดังนี้

สาเหตุในการกระทำความผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในฐานความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดสุราษฎร์ธานี แบ่งได้เป็น 4 ข้อ คือ ด้านตัวผู้กระทำความผิด ด้านสภาพครอบครัวของผู้กระทำความผิด ด้านสภาพเศรษฐกิจของครอบครัวผู้กระทำความผิด และด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมรอบตัวผู้กระทำความผิด ดังนี้

1. ด้านตัวผู้กระทำความผิด ประกอบด้วยปัจจัยย่อยต่าง ๆ ดังนี้

1.1 ด้านลักษณะทางประชากรศาสตร์

ประกอบด้วย เพศ อายุขณะกระทำความผิด อาชีพ ภูมิลำเนา รายได้ ระดับการศึกษาขณะกระทำความผิด พบว่า เด็กและเยาวชนที่เป็นตัวอย่างในงานวิจัยชิ้นนี้มี เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 15-18 ปี ภูมิลำเนาอยู่ที่ จังหวัดกระบี่ ส่วนใหญ่ เรียนกศน. อยู่ขณะที่กระทำความผิด มีทั้งเรียนระดับมัธยมต้น และระดับมัธยมปลาย มีอาชีพค้าขาย รับจ้างตัดยาง กรีดยาง ซึ่งมีรายได้ประมาณวันละ 200 บาท และมีหนึ่ง คนที่ออกเรือพานักท่องเที่ยวไปเที่ยวเกาะด้วย รายได้ค่อนข้างสูง คือ 2,500 บาท ต่อวัน สำหรับสถานภาพการสมรสนั้น ผู้ให้ข้อมูลบางคนมีแฟน มีภรรยา และมีลูกแล้ว

1.2 ด้านสติปัญญา สภาวะทางอารมณ์ และแรงจูงใจ

ด้านสติปัญญาและประสบการณ์ของเด็กและเยาวชน เนื่องจากวัยรุ่นนั้น เป็นวัยที่มีสติปัญญา ความคิดอ่าน และประสบการณ์น้อยกว่าวัยผู้ใหญ่ที่มีพัฒนาการด้านสติปัญญาที่เติบโตกว่าเด็กวัยรุ่นและมีความคิดอ่าน รู้จักความผิดชอบชั่วดีมากกว่าเด็ก ส่วนเด็กมักจะรู้เท่าไม่ถึงการณ์ มีความเดียงสา และไม่ตระหนักว่าสิ่งใดผิดสิ่งใด ถูกมากเท่าผู้ใหญ่ จากความด้อยประสบการณ์และการพัฒนาด้านสติปัญญาที่ยังไม่เต็มที่เด็กจึงถูกชักจูงให้กระทำความผิดซ้ำได้มากกว่าผู้ใหญ่

ด้านจิตใจและภาวะทางอารมณ์ วัยรุ่นเป็นวัยที่ร่างกาย และจิตใจเกิดการเปลี่ยนแปลงจากวัยเด็กมาเป็นวัยผู้ใหญ่ตอนต้น มีความก้ำกึ่งอยู่ระหว่างความเป็นเด็กที่ยังอยากเล่น อยากสนุกสนาน และความเป็นผู้ใหญ่ที่จำเป็นต้องมีความรับผิดชอบมากขึ้น เช่น ในเรื่องของ การเรียน หรือการต้องช่วยพ่อแม่ทำงาน อารมณ์จึงแปรปรวน และจิตใจไม่ปกติ นอกจากนี้วัยรุ่นเป็นวัยที่ต้องการการยอมรับและการยกย่องนับถือ จากกลุ่มเพื่อน เพศตรงข้าม รวมถึงระดับสติปัญญาของแต่ละคนมีความแตกต่างกัน นำไปสู่การท้อแท้ในการศึกษาเล่าเรียน ความจำไม่ดี เรียนไม่ทันเพื่อน ผลสุดท้ายก็เลย คิดอ่านหนีโรงเรียน เที่ยวเตร่เสเพลคบเพื่อนไม่ดี และกลายเป็นเหยื่อของการกระทำความผิด โดยอาจถูกชักจูงให้เห็นผิดเป็นชอบ และนำไปสู่การกระทำผิดซ้ำได้ง่าย เช่นการกลับมาเสพยาอีกครั้ง หรือการเป็นคนเดินยา รับจ้างขายยาเสพติด เป็นต้น อย่างไรก็ตามผลการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล พบว่า ส่วนใหญ่กระทำความผิดครั้งแรก เพราะติดเพื่อนเพื่อนชวน และการกระทำความผิดซ้ำอีกก็เพราะเพื่อนชวนเช่นกัน

อย่างไรก็ตามมีผู้ให้ข้อมูลที่ตอบว่า ต้องการประชิดแม่ที่ไม่เชื่อใจในเรื่องการเรียน จึงหันไปเสพยาเสพติดเพื่อเป็นการประชิด

ด้านแรงจูงใจ พบว่า เพื่อนเป็นแรงจูงใจที่สำคัญในการทำผิดซ้ำ เพราะส่วนใหญ่ เมื่อออกมาจากสถานพินิจแล้ว มักจะกลับไปหาเพื่อน เมื่อพบว่าเพื่อนยังเสพยาอยู่ก็จะอดใจไม่ได้ เสพตามเพื่อนไปด้วย สภาพแวดล้อมก็เป็นแรงจูงใจเช่นกัน สภาพแวดล้อมที่มีแต่คนเสพยา จะเป็นแรงจูงใจให้เด็กและเยาวชนกระทำความผิดซ้ำได้เช่นกัน สำหรับเป็นคนเดินยา หรือจำหน่ายยาเสพติดนั้น มีแรงจูงใจ คือเรื่องเงินซึ่งจะได้กำไรครั้งละ 2,000 – 3,000 บาท

ในการวิจัยครั้งนี้ สามารถอภิปรายผลในประเด็นของตัวเด็กและเยาวชนผู้กระทำความผิด ได้ดังนี้ ปัจจัยด้านจิตใจและภาวะทางอารมณ์ของวัยรุ่นซึ่งเป็นวัยที่ต้องการการยอมรับและการยกย่องนับถือจากกลุ่มเพื่อนและเพศตรงข้าม ในการวิจัยครั้งนี้พบว่า การกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่เกิดจากการกระทำเลียนแบบเพื่อนและรุ่นพี่ในเรื่องของการเสพยาเพราะต้องการเป็นที่ยอมรับของเพื่อนตามแบบของวัยรุ่น การรวมกลุ่มกันกับกลุ่มเพื่อนไปซื้อมอเตอร์ไซด์ด้วยกันและมีเพื่อนผู้หญิงไปด้วย ส่วนปัจจัยด้านแรงจูงใจ พบว่า เพื่อนเป็นแรงจูงใจที่สำคัญในการทำผิดซ้ำ เพราะส่วนใหญ่ เมื่อออกมาจากสถานพินิจแล้ว มักจะกลับไปหาเพื่อน เมื่อพบว่าเพื่อนยังเสพยาอยู่ก็จะอดใจไม่ได้ เสพตามเพื่อนไปด้วย สภาพแวดล้อมก็เป็นแรงจูงใจเช่นกัน สภาพแวดล้อมที่มีแต่คนเสพยา จะเป็นแรงจูงใจให้เด็กและเยาวชนกระทำความผิดซ้ำได้เช่นกัน สำหรับเป็นคนเดินยา หรือจำหน่ายยาเสพติดนั้น มีแรงจูงใจ คือเรื่องเงินซึ่งจะได้กำไรครั้งละ 2,000 – 3,000 บาท ซึ่งพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนในส่วนนี้เป็นไปตามแนวคิดทฤษฎีการ คบหาสมาคมที่แตกต่าง (Differential Association Theory) ซึ่งเป็นทฤษฎีที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานแนวคิดเรื่องการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) ที่มุ่งศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้อาชญากรรม (พรชัย ชันดี, 2553) จากทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่างพบว่า หากเด็กและเยาวชนมีการคบหาสมาคมหรือการคบกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนจากมาตรฐานของสังคมหรือมีการกระทำที่ผิดกฎหมาย เช่น การเสพยาและติดยาเสพติด การค้าขายยาเสพติด หรืออื่น ๆ เช่น ลักเล็ก ขโมยน้อย เป็นต้น พฤติกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ทำ คนในครอบครัว คนรอบข้างเดือดร้อนหรือคนอื่น ๆ ในสังคมเดือดร้อน เมื่อกลุ่มเด็กและเยาวชนที่ไม่เคยกระทำผิดได้เข้าไปอยู่

ใกล้ชิดคบหาสมาคมอยู่ร่วมกัน นานๆ จนเกิดการการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ต่างๆ ซึ่งกันและกันจะทำให้เด็กและเยาวชนที่ไม่เคยกระทำผิดเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนขึ้นได้ง่ายขึ้นและนำไปสู่การพัฒนาเป็นพฤติกรรมผิดกฎหมายได้อย่างรวดเร็ว รวมถึงการกระทำผิดซ้ำแล้วซ้ำเล่าได้อีก นอกจากนี้ผลการศึกษาในครั้งนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของนภา อินธิบาล (2562) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด : กรณีศึกษา เรือนจำกลางชลบุรี ที่พบว่าลักษณะของการกระทำผิดซ้ำ รายได้ของครอบครัว และรายได้ส่วนตัวมีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของศิริลักษณ์ ปัญญา (2560) ซึ่งศึกษาปัจจัยเสี่ยงของการกลับไปใช้ยาเสพติดซ้ำของผู้รับการบำบัดยาเสพติดในศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านบุคคลเป็นปัจจัยเสี่ยงมีผลต่อการกลับไปเสพยาเสพติดซ้ำคือตัวบุคคลต้องสร้างความตระหนักและมีความคิดเชิงลบต่อยาเสพติด และต้องเสริมสร้างสภาพจิตใจที่เข้มแข็งให้สามารถควบคุมตนเองให้ได้ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของจำเริญ สุภา (2559) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลการกระทำผิดเกี่ยวกับคดียาเสพติด ยาบ้าของผู้ค้าที่เป็นนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำพื้นที่เขต 5 ในประเทศไทยที่พบว่า ปัจจัยสาเหตุส่วนบุคคล และปัจจัยด้านโอกาสเข้าถึงยาเสพติด ได้แก่ โอกาสการเข้าถึงจากกลุ่มเพื่อน กลุ่มคนรอบตัวเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดเกี่ยวกับคดียาเสพติด

2. ด้านสภาพครอบครัวของผู้กระทำผิด

ครอบครัวเป็นสถาบันทางสังคมที่มีความสำคัญอันดับแรกในการสร้างลักษณะนิสัยและบุคลิกภาพของเด็ก เป็นสถาบันแรกที่สร้างการกลมกลืนทางสังคมให้กับเด็ก ถ้าครอบครัวที่บิดามารดาไม่มีความสามัคคี ไม่ให้อภัยซึ่งกันและกัน มีการทะเลาะเบาะแว้งกันอยู่เสมอ เด็กก็ย่อมรับเอานิสัยก้าวร้าว พุดจาหยาบคาย ซอบวิวาท หรือเด็กที่อยู่ครอบครัวที่บิดามารดาเป็นโรคประสาท จู้จี้ ขี้บ่น เด็กก็มักจะขาดความมั่นคงทางอารมณ์

นอกจากนี้ครอบครัวที่บิดามารดาเข้มงวดกวดขันมากเกินไปจะทำให้เด็กรู้สึกกดดัน และเกิดความเครียดได้ง่าย รวมถึงครอบครัวที่พ่อแม่ไม่เชื่อใจลูก มีความคาดหวัง

กับลูกในในระดับสูง และชอบเอาลูกตัวเองไปเปรียบเทียบกับลูกคนอื่น ก็สร้างแรงกดดัน และความเครียดให้กับลูกได้เช่นกัน สุดท้ายเมื่อไม่มีทางออกก็อาจหันไปพึ่งยาเสพติด ส่วนครอบครัวที่ตามใจบุตรมากเกินไป ก็จะทำให้เด็กเสียนิสัย กลายเป็นเด็กเอาแต่ใจ และประพฤตินิดได้ง่าย ครอบครัวที่ยากจนหรือบุตรมากก็ย่อมทำให้บิดามารดาดูแลไม่ทั่วถึง เด็กก็จะได้รับความเดือดร้อนยากลำบาก ขาดแคลนทั้งเรื่องเงินทองและเรื่องของเวลาที่ผู้ปกครองไม่มีให้ เมื่อมีปัญหาที่ไม่มีที่ปรึกษาต้องอาศัยเพื่อน จึงเป็นผลที่ทำให้เด็กและเยาวชนถูกเพื่อนชักจูงไปกระทำความผิดได้ง่าย ความแตกแยกของครอบครัว ไม่ว่าจะเป็นเกิดจากการหย่าร้าง การแยกกันอยู่ หรือการตายของบิดามารดา ครอบครัวที่ตกอยู่ในภาวะเช่นนี้มักจะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เด็กในครอบครัวนั้นกระทำความผิดเรื่องยาเสพติดได้เช่นกัน ปัญหาเด็กและเยาวชนอาจจะเกิดจากภาวะความเป็นอยู่และความสัมพันธ์สำหรับสมาชิกในครอบครัวที่ไม่ราบรื่นหรือมีบางสิ่งบางอย่างผิดปกติ และบางครอบครัวมีลักษณะบ้านแตก คือพ่อแม่แยกทางกัน ต่างคนต่างไปมีครอบครัวใหม่ และไม่มีเวลาดูแลลูกร่วมกันเพราะต้องดูแลครอบครัวใหม่ของตนเอง จึงต้องให้ลูกอยู่ในความดูแลของปู่ย่าตายาย เป็นต้น ซึ่งกล่าวได้ว่า เด็กและเยาวชนที่มาจากสภาพครอบครัวที่มีลักษณะบ้านแตกเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีส่วนสำคัญต่อการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนได้ด้วย ส่วนครอบครัวที่สมาชิกในครอบครัวรักใคร่กลมเกลียวกันดี บางครั้งก็อาจเกิดปัญหาที่เด็กและเยาวชนไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดได้เช่นกัน ถ้ามีปัจจัย อื่น ๆ เช่น เพื่อน คนแวดล้อม มากกระตุ้น

การอภิปรายผลถึงสาเหตุด้านสภาพครอบครัว สามารถอภิปรายได้ว่า เด็กและเยาวชนมีความผูกพันกับครอบครัวไม่มากนัก รูปแบบและวิธีการเลี้ยงดูของครอบครัวมีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนด้วย บางครอบครัวที่บิดามารดาเข้มงวดกวดขันมากเกินไปจะทำให้เด็กรู้สึกกดดัน และเกิดความเครียดได้ง่าย รวมถึงครอบครัวที่พ่อแม่ไม่เชื่อใจลูก มีความคาดหวังกับลูกในระดับสูง และชอบเอาลูกตัวเองไปเปรียบเทียบกับลูกคนอื่น ก็สร้างแรงกดดันและความเครียดให้กับลูกได้เช่นกัน สุดท้ายเมื่อไม่มีทางออกก็อาจหันไปพึ่งยาเสพติด นอกจากนี้ครอบครัวที่ตามใจบุตรมากเกินไป ก็จะทำให้เด็กเสียนิสัย กลายเป็นเด็กเอาแต่ใจ และประพฤตินิดได้ง่าย ผลการศึกษาในประเด็นนี้สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีพันธะทางสังคม ที่คิดค้นโดย Travis Hirschi โดยมีความเชื่อว่าคนเรานั้นมีแนวโน้มที่จะกระทำผิดกฎหมายเป็นทุน

เดิมอยู่แล้วเพียงแต่ควบคุมเอาไว้เท่านั้น เหตุที่สามารถควบคุมเอาไว้ได้และไม่กระทำผิด เนื่องจากกลัวว่าจะทำให้เสียความสัมพันธ์อันดีกับครอบครัว ญาติ พี่น้อง และบุคคลอื่น ๆ ในชีวิต เช่น เพื่อนฝูง เพื่อนบ้าน ครู อาจารย์ เป็นต้น เมื่อได้ก็ตามที่บุคคลปราศจากความผูกพัน ความแน่นหนา และขาดความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นแล้ว พวกเขา ก็จะรู้สึกมีความเป็นอิสระที่จะกระทำผิด ซึ่งในการศึกษาคีกรครั้งนี้ พบว่า เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่ไม่ค่อยมีความผูกพันกันมากนัก พ่อแม่หย่าร้าง แยกกันอยู่ ตัวเด็กและเยาวชนอยู่กับญาติผู้ใหญ่ หรืออยู่กับพ่อหรือแม่คนใดคนหนึ่ง ไม่มีความผูกพันกันมากนักเด็กและเยาวชนจึงกระทำความผิดซ้ำอย่างสะดวกใจโดยไม่ต้อง คำนึงถึงความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลในครอบครัว หรือคนอื่น ๆ ในสังคมในชุมชน เด็กและเยาวชนผู้กระทำความผิดซ้ำนั้นขาดความแข็งแกร่งของการมีความผูกพันต่อผู้อื่น มีความรักความผูกพัน ไม่มีความแนบแน่นทางอารมณ์ที่มีต่อบุคคลอื่นซึ่งได้แก่ พ่อ แม่ เพื่อน รวมไปถึงโรงเรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เตชะ จินตกลีการ (2560) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำ จังหวัดมหาสารคาม ที่พบว่า ปัจจัยด้านครอบครัว เป็นปัจจัยสำคัญมีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของพาติมะห์ ชันธศักดิ์ (2558) ซึ่งศึกษาสาเหตุการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนและกระบวนการพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 ผลการศึกษาพบว่า สาเหตุการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน คือ ด้านปัจจัยด้านครอบครัว เด็กขาดความรักการดูแลเอาใจใส่ทั้งด้านการเรียน ขาดคำปรึกษาที่ดีและคำแนะนำ ช่วยเหลือจากพ่อแม่เมื่อมีปัญหาทำให้ต้องหันไปหายาเสพติด

3. ด้านเศรษฐกิจของครอบครัวผู้กระทำความผิด

ปัจจัยเรื่องการกระจายความเจริญทางเศรษฐกิจและการกระจายรายได้ที่เป็นไปอย่างไม่ทั่วถึง เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เด็กและเยาวชนกระทำความผิด โดยทุกคนต่างต้องการมีฐานะร่ำรวย ต้องการมีเงินไว้ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย และต้องการมีเงินฝากในธนาคารเป็นจำนวนมาก เพื่อสร้างความมั่นคงในชีวิตให้แก่ตนเองและครอบครัว วิธีการที่จะทำให้พวกเขามีสิ่งเหล่านี้ได้ก็คือ การทำงาน การรับจ้างใด ๆ ที่ให้ผลตอบแทนสูงแม้จะ

มีความเสี่ยงก็ตาม การจำหน่ายยาเสพติดเป็นหนึ่งในอาชีพดังกล่าวนั้น เนื่องจากใช้ต้นทุนไม่สูง อาศัยเพียงจังหวะ โอกาสและความเสี่ยงต่อการถูกจับกุม ก็สามารถทำให้พวกเขามีรายได้อย่างมหาศาลในเวลาไม่นานนัก เมื่อเทียบกับการทำงานหนัก เช่น จากผลการศึกษาที่พบว่า การรับจ้างกรีดยางที่ต้องตื่นแต่มืด และได้เงินตอบแทนแค่ 200-300 บาทเท่านั้น นอกจากนี้การที่ครอบครัวมีฐานะยากจน พ่อแม่ต้องให้ลูกทำงานหาเงินเอง ตั้งแต่ยังเป็นเด็ก อายุยังน้อย ประมาณ 12 ปี ก็มีส่วนที่ทำให้เด็กกระทำผิดหันไปหางานที่แม่เสี่ยงแต่รายได้ดี เช่น การรับจ้างเดินยา

การอภิปรายผลถึงสาเหตุที่ 3 สาเหตุด้านเศรษฐกิจ สามารถอภิปรายได้ว่าเกิดขึ้นจากมาจากการกระจายความเจริญทางเศรษฐกิจและการกระจายรายได้ที่เป็นไปอย่างไม่ทั่วถึง มีครอบครัวยากจนรายได้น้อยเป็นจำนวนมากไม่มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เด็กและเยาวชนกระทำผิดการทำงาน นอกจากนี้หลายครอบครัวมีฐานะยากจน พ่อแม่ต้องให้ลูกทำงานหาเงินเองตั้งแต่ยังเป็นเด็ก ในกลุ่มเด็กและเยาวชนที่ทำการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ พบว่ามีเด็กอายุยังน้อยที่ต้องเริ่มทำงานตั้งแต่อายุประมาณ 12 ปี ลักษณะทางเศรษฐกิจของครอบครัวที่เป็นแบบนี้ก็มีส่วนที่ทำให้เด็กกระทำผิดหันไปหางานที่แม่เสี่ยงแต่รายได้ดี เช่น การรับจ้างเดินยาหรือรับจ้างส่งยาเสพติด เป็นต้น ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของตะวันฉาย มิตรประชา (2557) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำของเยาวชน เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาเยาวชนภายหลังการปล่อยตัว พบว่า สภาพแวดล้อมของครอบครัวด้านเศรษฐกิจมีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำของเยาวชนในฐานความผิดเรื่องยาเสพติด และยังคงสอดคล้องกับการศึกษาของนภา อินธิบาล (2562) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด : กรณีศึกษา เรือนจำกลางชลบุรี ที่พบว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมมีความเกี่ยวเนื่องกันคือ คนในสังคมปัจจุบันยกย่องนับถือผู้มีฐานะร่ำรวยมากกว่าคนที่มีคุณธรรม ทำให้ผู้กระทำความผิดหลายคนมองหาทางลัดไปสู่ความร่ำรวยด้วยการขายยาเสพติด และบางคนมีปัญหาด้านเศรษฐกิจจึงเปลี่ยนมาจำหน่ายยาบ้าเพื่อหาเลี้ยงครอบครัวแม้จะเป็นการกระทำผิดซ้ำแต่ก็ยังเลือกที่จะทำเพราะเป็นหนทางที่สามารถยกระดับฐานะทางเศรษฐกิจให้ตัวเองได้

4. ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมรอบตัวผู้กระทำความผิด

ชุมชนและสภาพถิ่นที่อยู่สภาพของสังคม และชุมชนมีอิทธิพลต่อความประพฤติของเด็กที่อยู่ในสังคมหรือชุมชนนั้น ถ้าในชุมชนมีความประพฤติและวัฒนธรรมไปในทิศทางใด บุคคลในชุมชนนั้นก็จำเป็นต้องปรับตัวเพื่อให้เข้ากันได้กับบุคคลส่วนใหญ่ ในชุมชนนั้นในลักษณะคล้ายคลึงตามไปในทิศทางเดียวกัน เด็กที่เกิดและเจริญเติบโตขึ้นมาในชุมชนที่มีสภาพแวดล้อมที่ไม่ดี จึงมีโอกาสรับเอาสิ่งไม่ดี แต่สิ่งแวดล้อมนี้มีผลกระทบต่อบุคคลแต่ละคนไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพของบุคคลที่ได้รับการหล่อหลอมมาจากครอบครัว เมื่อเด็กได้เห็นตัวอย่างที่ไม่ดีจากผู้ใหญ่ที่กระทำความผิดแต่ไม่ถูกจับกุมกลับใช้ชีวิตอย่างสบาย เด็กก็จะได้รับอิทธิพลจากความประพฤติดังกล่าวทำให้เกิดความเคยชินต่อการกระทำความผิด ในที่สุดก็กระทำความผิดเหมือนคนอื่น ๆ การคบเพื่อนก็เป็นสิ่งสำคัญสำหรับเด็กและเยาวชน เพราะถ้าเด็กหรือเยาวชนได้เพื่อนเกเรมีความประพฤติที่ไม่ดีแล้ว ก็อาจถูกชักจูงให้พวกเขาประพฤติเสียหายตามไปด้วย โดยเฉพาะเด็กที่ไม่มีพ่อแม่ หรือพ่อแม่ไม่มีเวลาอบรมสั่งสอน จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล พบว่าสภาพแวดล้อมในชุมชนที่เต็มไปด้วยยาเสพติดนั้นส่งผลต่อการมีพฤติกรรมเสพยาของเด็กและเยาวชนในชุมชนนั้น ๆ ด้วย เนื่องจาก การได้เห็นเป็นประจำจะทำให้เกิดความเคยชิน และความเคยชินจะทำให้เด็กและเยาวชนกระทำความผิดได้ง่ายขึ้น เกิดความอยากทดลองด้วยตนเองตามไปด้วย มีตัวอย่างที่เด็กและเยาวชน นอกจากชุมชนที่แวดล้อมไปด้วยยาเสพติดนั้น หากในชุมชนไม่เกิดการเปลี่ยนแปลง ไม่มีการจับกุมดำเนินคดีผู้กระทำความผิดที่เป็นผู้ใหญ่ ย่อมเป็นปัจจัยเสี่ยงให้เด็กและเยาวชนกระทำความผิดซ้ำได้อีก เพราะออกจากสถานพินิจมาอยู่บ้านในชุมชนย่อมเจอสภาพแวดล้อมเดิมอีกนั่นเอง นอกจากนี้การไม่เอาใจใส่เท่าที่ควร การปล่อยปละละเลยเด็กและเยาวชนของบุคคลในครอบครัว การที่พ่อแม่คิดว่า เมื่อลูกโตขึ้นแล้วลูกจะคิดได้ แต่ยังต้องอยู่ในสภาพแวดล้อมเดิมที่มีแต่ยาเสพติดก็จะทำให้เด็กและเยาวชนมีโอกาสกลับไปกระทำความผิดซ้ำอีกได้

การอภิปรายผลถึงสาเหตุที่ 4 ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม สามารถอธิบายได้ว่า สภาพแวดล้อมในชุมชนที่เต็มไปด้วยยาเสพติดนั้นส่งผลต่อการมีพฤติกรรมเสพยาของเด็กและเยาวชนในชุมชนนั้น ๆ ด้วยเนื่องจาก การได้เห็นเป็นประจำจะทำให้เกิดความเคยชินและความเคยชินจะทำให้เด็กและเยาวชนกระทำความผิดได้ง่ายขึ้น

ผลการศึกษาคั้งนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของฟาติมะห์ ชันธศักดิ์ (2558) ที่ศึกษาสาเหตุการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนและกระบวนการพิจารณาคดีเด็กและเยาวชนตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 ซึ่งพบว่า ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมมีผลต่อการกระทำผิดของเด็ก สิ่งแวดล้อมทำให้เกิดจากการเลียนแบบพฤติกรรมที่ไม่ดีจากบุคคลรอบข้าง เมื่อเด็กและเยาวชนขาดความหนักแน่นทางจิตใจจึงอาจถูกครอบงำชักจูงจากบุคคลรอบข้างได้ง่ายทำให้เด็กและเยาวชนหลงกระทำผิดและสอดคล้องกับผลการศึกษาของตะวันฉาย มิตรประสา (2557) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำของเยาวชนเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาเยาวชนภายหลังการปล่อยตัว ที่พบว่า ปัจจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในชุมชนมีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำของเยาวชน

4.2 ผลการศึกษาแนวทางการป้องกันการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน

ในฐานความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ ภายในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดสุราษฎร์ธานี

จากผลการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้เสนอแนวทางป้องกันการกระทำผิดซ้ำในฐานความผิด เกี่ยวกับยาเสพติดไว้ ดังนี้

การให้โอกาสทางการศึกษา ซึ่งการให้โอกาสในการศึกษานี้ไม่ได้หมายถึงการสนับสนุนให้ เรียนต่อในสถาบันการศึกษาในระบบเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการให้โอกาสเพื่อเรียนรู้และฝึกฝนวิชาชีพ ต่าง ๆ เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้นำไปประกอบอาชีพเลี้ยงดูตัวเอง เพื่อจะได้ไม่ต้องกลับไปกระทำผิดซ้ำ ไม่ว่าจะเป็นการเสพยา หรือการค้ายาเสพติดก็ตาม

แนวทางที่ 1 การให้โอกาสทางการศึกษานี้ สามารถอภิปรายผลได้ว่า การให้โอกาสทางการศึกษาเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดและเยาวชนกลับไปกระทำผิดซ้ำได้อีก ซึ่งการให้โอกาสในการศึกษานี้ไม่ได้หมายถึงการสนับสนุนให้เรียนต่อในสถาบันการศึกษาในระบบเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการให้โอกาสเพื่อเรียนรู้และฝึกฝนวิชาชีพ ต่าง ๆ เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้นำไปประกอบอาชีพเลี้ยงดูตัวเอง ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของจำเรณู สุภา (2559) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดเกี่ยวกับ

คดียาเสพติดยาบ้าของผู้ค้าที่เป็นนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำ พื้นที่เขต 5 ในประเทศไทย ซึ่งพบว่า หนึ่งในแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อการป้องกันปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ายาบ้า คือ การส่งเสริมเรื่องการศึกษาและการประกอบอาชีพให้หลังจากที่พ้นโทษแล้ว และสอดคล้องกับผลการศึกษา ของเดชา จินตกลีการ (2560) ซึ่งศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำ จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษา พบว่าการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด คือการให้โอกาสด้านอาชีพ และการส่งเสริมให้มีการฝึกอาชีพอย่างจริงจัง และควรเน้นการฝึกวิชาชีพให้กับผู้ต้องขังในสาขาวิชาชีพที่ภาคเอกชนต้องการ เช่น การซ่อมรถ การรับเหมาก่อสร้าง เป็นต้น นอกจากนี้ การให้โอกาสทางการศึกษานี้เป็นไปตามแนวทางที่ระบุไว้ใน อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (The Convention on the Rights of the Child - CRC) ของสหประชาชาติ ที่มีข้อตกลงร่วมกันระหว่างประเทศที่อยู่ภายใต้อนุสัญญานี้ว่า เด็กและเยาวชนที่อายุยังไม่ถึง 18 ปีบริบูรณ์มีสิทธิที่จะได้รับการพัฒนา (Development Rights) เช่น สิทธิที่จะได้รับการศึกษาทั้งในและนอกระบบ เป็นต้น สิทธิด้านการพัฒนานี้ยังรวมถึงการที่ผู้ใหญ่ควรจัดทำให้มีการต่อ ยอดองค์ความรู้ของเด็กไปสู่ ทักษะเฉพาะต่าง ๆ เช่น การทำเกษตรกรรม การค้าขาย การทำงานฝีมือต่าง ๆ เช่น การที่เด็กอยากเรียนการซ่อมรถ ผู้ใหญ่ควรให้การสนับสนุน เป็นต้น รวมทั้งการพัฒนาความสามารถทั้งด้าน ร่างกายและจิตใจ ที่จะทำให้เด็กและเยาวชนที่ถูกปล่อยตัวแล้วให้สามารถพัฒนาตัวเองก้าวไปสู่อนาคตที่สดใส และมีคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไปในอนาคต

2. การให้ความรู้เกี่ยวกับพิษภัยของยาเสพติดให้มากกว่าเดิม จากการที่เด็กและเยาวชนยังไม่มีวุฒิภาวะมากพอจะศึกษาพิษภัยของยาเสพติดด้วยตนเอง แม้ว่าในปัจจุบันนี้จะมีข้อมูล ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดเผยแพร่อยู่ในอินเทอร์เน็ตเป็นจำนวนมากซึ่งเด็กและเยาวชนสามารถเข้าถึงข้อมูลเหล่านั้นได้อย่างง่ายดายก็ตามการให้ความรู้เกี่ยวกับพิษภัยของยาเสพติดและความผิดฐานค้ายาเสพติดโดยให้ความรู้ในโรงเรียน หรือในชุมชนด้วยการใช้วิทยากรที่มีความรู้ความชำนาญเป็นพิเศษ มีความสามารถและมีศิลปะในการพูดจาโน้มน้าวจิตใจเด็กและเยาวชนให้เห็นโทษและพิษภัยของยาเสพติดที่มีต่อสุขภาพร่างกายและจิตใจตลอดจนการทำงานของระบบสมองน่าจะได้ผลและมีประสิทธิภาพในการป้องกันการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในฐานะความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าจะให้เด็กใช้โซเชียลมีเดียหา

ข้อมูลและเรียนรู้ด้วยตนเอง ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับการศึกษาของณัฐวุฒิ ธนจินดา (2563) ที่ศึกษาเรื่องทัศนคติของประชาชนต่ออาชญากรรมประเภทยาเสพติด ซึ่งพบว่า หนึ่งในมาตรการและแนวทางในการป้องกันแก้ไข ปรามปรามอาชญากรรมประเภทยาเสพติดที่มีประสิทธิภาพในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างคือการจัดกิจกรรมในชุมชน หรือในโรงเรียนเพื่อรณรงค์สร้างความตระหนักถึงพิษภัยของยาเสพติดและสร้างเจตคติเชิงลบของเยาวชนที่มีต่อยาเสพติดทั้งในเรื่องของการเสพและการเป็นผู้ค้า และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของศิริลักษณ์ ปัญญา (2560) ที่ศึกษาปัจจัยเสี่ยงของการกลับไปใช้ยาเสพติดซ้ำของผู้รับการบำบัดยาเสพติดในศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งพบว่า แนวทางป้องกันปัญหาการกลับมาเสพติด คือการให้ความรู้เรื่องโทษและพิษภัยของยาเสพติดเพื่อสร้างความสร้างความตระหนักในปัญหาให้กับกลุ่มเป้าหมายและสร้างเจตคติเชิงลบต่อยาเสพติดเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาการกลับมาเสพติดซ้ำอีกครั้งหนึ่ง

แนวทางที่ 2 การให้ความรู้เกี่ยวกับพิษภัยของยาเสพติดให้มากกว่าเดิมสามารถอภิปรายผลได้ว่า ถึงแม้ว่าในปัจจุบันนี้จะมีข้อมูล ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดเผยแพร่อยู่ในอินเทอร์เน็ตเป็นจำนวนมากซึ่งเด็กและเยาวชนสามารถเข้าถึงข้อมูลเหล่านั้นได้อย่างง่ายดายก็ตาม แต่ในความเป็นจริงการจะให้เด็กและเยาวชนที่ยังไม่มีวุฒิภาวะมากพอจะศึกษาพิษภัยของยาเสพติดด้วยตนเองนั้นเป็นเรื่องยากลำบากอย่างยิ่ง การให้ความรู้เกี่ยวกับพิษภัยของยาเสพติดและความผิดฐานค้ายาเสพติดโดยให้ความรู้ในโรงเรียน หรือในชุมชนด้วยการใช้วิทยากรที่มีความรู้ความชำนาญเป็นพิเศษมีความสามารถและมีศิลปะในการพูดจาให้น่าสนใจเด็กและเยาวชนให้เห็นโทษและพิษภัยของยาเสพติดที่มีต่อสุขภาพร่างกายและจิตใจตลอดจนการทำงานของระบบสมองน่าจะได้ผลและมีประสิทธิภาพในการป้องกันการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในฐานความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่า

3. การมีส่วนร่วมของครอบครัว คนในชุมชน และเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น

การมีส่วนร่วมของครอบครัว คนในชุมชนและเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นของรัฐถือเป็นแนวทางในการป้องกันการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในฐานความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษได้อย่างมีประสิทธิภาพ นั่นคือการสนับสนุนให้คนในครอบครัวในชุมชน และเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกอบต. เข้ามามีส่วนร่วมใน

การสอดส่อง ดูแลเด็กและเยาวชนไม่ให้กลับเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดอีก ถ้าพบเห็นว่ามีเหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้น ในครอบครัว หรือในชุมชนตัวเองก็ไม่ควรจะนิ่งเฉย หรือทำเป็นธุระไม่ใช่ เพราะไม่ใช่ลูกหลานตนเอง เนื่องจากการอยู่ร่วมกันในชุมชนนั้น ย่อมไม่มีลูกหลานของใครปลอดภัยและรอดพ้นจากพิษภัยของยาเสพติดไปได้ ถ้าชุมชนนั้น ไม่ใช่ชุมชนปลอดยาเสพติด 100% เพราะเด็กและเยาวชนทุกคนในชุมชนนั้นย่อมมีความเสี่ยงจะได้รับพิษภัยจากยาเสพติดได้เสมอ ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของณัฐวุฒิ ธนจินดา (2563) ได้ ศึกษาทัศนคติของประชาชนต่ออาชญากรรมประเภท ยาเสพติด ที่พบว่า มาตรการและแนวทางในการป้องกันแก้ไขปราบปรามอาชญากรรมประเภทยาเสพติดที่ได้ผลคือ ชุมชนต้องสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม ในการกำหนดมาตรการและแนวทางในการป้องกัน ช่วยกันสอดส่องพฤติกรรมของคนในชุมชน เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นต้องเข้ามามีส่วนร่วมจัดกิจกรรมในการรณรงค์สร้างความตระหนักเกี่ยวกับโทษของยาเสพติดและปลูกฝังเจตคติเชิงลบต่อยาเสพติดให้กับเด็กและเยาวชนในชุมชนนั้น ๆ และยังคงสอดคล้องกับผลการศึกษาของจำเริญ สุภา (2559) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดเกี่ยวกับคดียาเสพติดยาบ้าของผู้ค้าที่เป็นนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำพื้นที่เขต 5 ในประเทศไทย ซึ่งพบว่า แนวทางการป้องกันปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ายาบ้าควรประกอบด้วย การส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดอบรมเยาวชน การสอดส่องดูแลภายในหมู่บ้านชุมชน เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นของรัฐ (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และอบต.) ควรทำการประชาสัมพันธ์ให้ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการดูแลเด็กและเยาวชน และเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นภาครัฐควรติดตามตรวจสอบพฤติกรรมบุคคลที่เกี่ยวข้องของยาเสพติด

แนวทางที่ 3 สามารถอภิปรายผลได้ว่า การสนับสนุนให้เกิดการมีส่วนร่วมของคนในครอบครัว คนในชุมชน และเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น ในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในฐานความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ คนในครอบครัวในชุมชน และเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกอบต. ควรเข้ามามีส่วนร่วมในการสอดส่อง ดูแลเด็กและเยาวชนไม่ให้กลับเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดอีก ถ้าพบเห็นว่ามีเหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นในครอบครัว หรือในชุมชนตัวเองก็ไม่ควรจะนิ่งเฉย หรือทำเป็นธุระไม่ใช่ เพราะไม่ใช่ลูกหลานตนเอง เนื่องจากการอยู่ร่วมกันในชุมชนนั้น ย่อมไม่มีลูกหลานของใครปลอดภัยและรอดพ้น จากพิษภัยของยาเสพติดไปได้

ถ้าชุมชนนั้นไม่ใช่ชุมชนปลอดยาเสพติด 100% เพราะโอกาสที่เด็กและเยาวชนคนใดคนหนึ่ง ในชุมชนนั้นจะได้รับพิษภัยจากยาเสพติดย่อมเกิดขึ้นได้เสมอ

4. ความมุ่งมั่นตั้งใจและการมีเป้าหมายในชีวิตของเด็กและเยาวชน
 แนวทางป้องกันการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนอีกแนวทางหนึ่งคือการที่เด็กและเยาวชนเองมีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะไม่กลับไปกระทำผิดซ้ำอีกในฐานความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ เด็กและเยาวชนรู้ว่า การทำผิดทำให้ต้องจากบ้านจากครอบครัวมา และถูกลงโทษไม่มีความเป็นอิสระ ส่วนหนึ่งของพวกเขาจึงมีความมุ่งมั่นตั้งใจจะเปลี่ยนแปลงตัวเองและมีการตั้งเป้าหมายในชีวิตตนเอง ซึ่งปัจจัยทั้งสองนี้สามารถใช้เป็นแนวทางการป้องกันการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนได้ เพราะความมุ่งมั่นตั้งใจอย่างแน่วแน่และการมีเป้าหมายในชีวิตจะเป็นแรงผลักดันให้เด็กและเยาวชนไม่กลับไปเดินในเส้นทางเดิม นั่นคือการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด การมีเป้าหมายในชีวิตของเด็กและเยาวชนจะสร้างอนาคตที่ดีให้กับพวกเขาได้ เช่น มีกิจการรับซื้อปาล์มของตัวเองเปิดตู้ซ่อมรถ ทำรับเหมาก่อสร้าง เป็นต้น เป้าหมายและอนาคตที่ดีที่ฝันไว้จะทำให้พวกเขาต้องเข้มแข็ง พยายามเตือนตนเอง และควบคุมพฤติกรรมของตนเองอยู่เสมอ ไม่ให้ออกนอกกลุ่มนอกลู่นอกทางไม่กลับไปคบเพื่อน กลุ่มเดิม ๆ ที่จะชักชวนกันไปเสพยา หรือไปเป็นเด็กเดินยาให้ต้องรับโทษอีกครั้งที่อาจจะโทษที่หนักกว่าเดิม ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับแนวคิดของโทเรเซนและมาโฮนี (Thoresen and Mahony, 1974) ที่กล่าวถึงขั้นตอนในการควบคุมตนเอง (Self-control) โดยการตั้งเป้าหมาย หรือการกำหนดเป้าหมายเพื่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม (Goal Setting) ว่า จะช่วยให้ตนเองรู้ถึงพฤติกรรมที่จะต้องกระทำอย่างชัดเจน เช่น ตัวอย่างจากการศึกษาครั้งนี้คือ เด็กและเยาวชนที่มีเป้าหมายว่าจะเรียนต่อให้จบ พฤติกรรมที่ต้องกระทำเป็นลำดับแรกคือ ไม่กลับไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดอีก เป็นต้น

แนวทางที่ 4 สนับสนุนให้เยาวชนเกิดความมุ่งมั่นตั้งใจและการมีเป้าหมายในชีวิตของเด็กและเยาวชน การที่เด็กและเยาวชนเองมีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะไม่กลับไปกระทำผิดซ้ำอีกในฐานความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ เพราะการทำผิดทำให้ต้องจากบ้านจากครอบครัวมา และถูกลงโทษไม่มีความเป็นอิสระ เด็กและเยาวชนส่วนหนึ่งจึงมีความมุ่งมั่นตั้งใจจะเปลี่ยนแปลงตัวเองและมีการตั้งเป้าหมายในชีวิตตนเอง ซึ่งปัจจัยทั้งสองนี้สามารถใช้เป็นแนวทางการป้องกันการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนได้

เพราะความมุ่งมั่นตั้งใจอย่างแน่วแน่และการมีเป้าหมายในชีวิตจะเป็นแรงผลักดันให้เด็กและเยาวชนไม่กลับไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดอีก การมีเป้าหมายในชีวิตของเด็กและเยาวชนจะทำให้พวกเขาในอนาคตที่ดี เช่น มีกิจการรับซื้อปาล์มของตัวเอง เปิดตู้ซ่มรถทำรับเหมาก่อสร้าง เป็นต้น เป้าหมายและอนาคตที่ดีที่ฝันไว้จะทำให้พวกเขาต้องเข้มแข็ง พยายามเตือนตนเอง และควบคุมพฤติกรรมของตนเองอยู่เสมอ ไม่ให้ออกนอกกลุ่มนอกรทางไม่กลับไปคบเพื่อนกลุ่มเดิม ๆ ที่จะชักชวนกันไปเสพยา หรือไปเป็นเด็กเดินยาให้ต้องรับโทษ อีกครั้งนี้อาจจะเป็นโทษที่หนักกว่าเดิม

ผลการวิจัยที่สำคัญที่น่าสนใจในการวิจัยครั้งนี้ซึ่งยังไม่เคยพบในงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง คือ การค้นพบว่า การสนับสนุนให้เด็กและเยาวชนเกิดความมุ่งมั่นตั้งใจและการมีเป้าหมายในชีวิตของเด็กและเยาวชนจะป้องกันไม่ให้เกิดและเยาวชนกลับไปกระทำความผิดซ้ำได้อีก เนื่องจากการที่เด็กและ เยาวชนเองมีความมุ่งมั่นตั้งใจมีเป้าหมายที่ดีในชีวิตจะเป็นแรงจูงใจไม่使他ไม่กลับไปกระทำความผิดซ้ำอีกในฐานะความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ

6. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในฐานะความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษประกอบด้วยข้อเสนอแนะระดับนโยบาย และข้อเสนอแนะระดับปฏิบัติดังนี้

ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย

1. นโยบายด้านการประชาสัมพันธ์ของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนควรเน้นการทำประชาสัมพันธ์เชิงรุกให้มากขึ้นเพื่อให้สังคมตระหนักถึงความสำคัญของการส่งเสริม สนับสนุนและให้โอกาสแก่เด็กและเยาวชนที่เคยกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้พวกเขาได้กลับมาใช้ชีวิตได้อย่างมีคุณค่าและมีศักดิ์ศรีของความ เป็นมนุษย์ได้อีกครั้งหนึ่ง โดยเฉพาะควรเน้นการรณรงค์ให้มีการแก้ไขปัญหาลูกและ เยาวชนที่เคยกระทำผิดให้กลุ่มเด็กและเยาวชนสามารถกลับตัวเป็นคนดีที่สามารถ เป็นอนาคตที่ดีของชาติได้ต่อไป เน้นการให้โอกาสเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด ได้มีโอกาสกลับตัวกลับใจเพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดและเยาวชนเหล่านั้นกลับไปกระทำความผิดซ้ำอีก นอกจากนี้กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนควรทำงาน

ประชาสัมพันธน์แบบบูรณาการกับหน่วยงานอื่นของรัฐที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน เพื่อร่วมมือกันในการแก้ปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในฐานความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดโดยการร่วมมือกันค้นหาสาเหตุอย่างจริงจังเพื่อจะได้จัดทำแผนการประชาสัมพันธน์ได้ตรงจุด และรัฐบาลควรมีให้การสนับสนุนด้านงบประมาณประชาสัมพันธน์เพิ่มเติมด้วย โดยสื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธน์ควรเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์อาจจะในรูปแบบของคลิปสั้น ภาพยนตร์สั้นสามารถเผยแพร่ผ่านทางช่องทางโซเชียล มีเดียต่าง ๆ ที่เด็กและเยาวชนเข้าถึงเป็นประจำ เช่น Facebook, Twitter, Line Application, Instagram, TikTok เป็นต้น

2. นโยบายด้านการสร้างการมีส่วนร่วมในการป้องกันการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษของเด็กและเยาวชน กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรมควรเป็นหน่วยงานหลักและบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน ได้แก่ สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ปปส.) กระทรวงยุติธรรม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ กรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กองบังคับการปราบปรามการกระทำผิดต่อเด็ก เยาวชน และสตรี (บก.ปดส.) และกองกำกับการสวัสดิภาพเด็กและสตรี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และกระทรวงสาธารณสุข เป็นต้น เพื่อช่วยกันสร้างความตระหนักและความมีจิตสำนึกที่ดีในหมู่ประชาชนในเรื่องเกี่ยวกับยาเสพติด โดยให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในชุมชนต่าง ๆ รวมทั้งการมีระบบการติดตามผลเด็กและเยาวชนที่ได้รับการปล่อยตัวออกจากสถานพินิจมาแล้วเพื่อเฝ้าระวังเด็กและเยาวชนไม่ให้กลับไปกระทำ ความผิดซ้ำได้อีก

ข้อเสนอแนะระดับปฏิบัติ

1. สถาบันครอบครัวและสถาบันการศึกษา ทั้งในระบบและนอกระบบ ควรปลูกฝังความมีจิตสำนึกต่อปัญหาเสพติดให้กับเด็กและเยาวชน นอกจากจะชี้ให้เห็นถึงพิษภัยของยาเสพติดที่มีต่อตัวผู้เสพเองแล้ว ควรเน้นให้เห็นถึงผลเสียที่จะเกิดขึ้นในวงกว้างทั้งในระดับชุมชนและระดับ ประเทศชาติอีกด้วย การปลูกฝังสามารถทำได้ทั้งแบบเป็นทางการ เช่น การจัดอบรมผู้ปกครองและเด็ก การทำเวิร์คช็อปร่วมกันระหว่างครูผู้ปกครอง และเด็ก เป็นต้น รวมทั้งการปลูกฝังแบบไม่เป็นทางการผ่านการสนทนา การพูดคุยกับเด็กและเยาวชนที่สามารถแทรกเรื่องจิตสำนึกต่อสังคมเอาไว้ได้

2. สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา และชุมชนควรส่งเสริมและจัดกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ เพื่อให้เด็กใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ร่วมกับครอบครัว เพื่อนในโรงเรียน หรือคนในชุมชน เช่น การจัดกิจกรรมด้านดนตรี กีฬา หรือภาพยนตร์ กลางแปลง เป็นต้น กิจกรรมควรน่าสนใจและให้เด็กเข้ามามีส่วนร่วมออกความคิดเห็นด้วย เพื่อให้เด็กรู้สึกว่าการเข้ารับการยอมรับในสังคมจะได้ดังพวกเขาออกมาให้ห่างไกลจากยาเสพติดได้ ข้อเสนอแนะนี้สอดคล้องกับความเห็นของเจ้าหน้าที่ให้สัมภาษณ์ว่า

“กรณีเด็กทำผิดซ้ำ ครอบครัวเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ถ้าเค้ารู้สึกว่าการเข้าครอบครัวที่ดี มีคนเข้าใจ ความรู้สึกนี้จะช่วยรั้งเอาไว้ไม่ให้กลับไปทำผิดอีก” (เจ้าหน้าที่ 01)

“การเลี้ยงดูเด็กในวัยหัวเลี้ยวหัวต่อจากวัยรุ่นจะขึ้นเป็นผู้ใหญ่นั้น ครอบครัวควรเลี้ยงแบบใช้เหตุผลเข้าช่วยอธิบาย ไม่ใช่อารมณ์ เมื่อเด็กทำผิดต้องอธิบายเหตุผลว่าอะไรคือผิด ก่อนที่จะทำโทษเขา และควรมีเวลาให้เด็กอย่างพอเพียงด้วย” (เจ้าหน้าที่ 02)

3. กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรมควรจัดกิจกรรมเสริมทักษะการดูแลเด็กและเยาวชนหลังการได้รับการปล่อยตัวให้กับผู้ปกครองเพื่อให้สามารถดูแลเด็กและเยาวชนได้ทั้งในด้านร่างกายและจิตใจ เพื่อให้ผู้ที่ถูกปล่อยตัวมาจากสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างเป็นปกติสุข

4. การร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดตั้งหน่วยงานกลางเพื่อใช้ในการประสานงานความร่วมมือต่าง ๆ ที่จะช่วยป้องกันการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนที่พ้นโทษออกมาจากสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนแล้ว

5. จัดตั้งเครือข่ายครอบครัว ชุมชนร่วมกันกับเจ้าหน้าที่ส่วนท้องถิ่นร่วมกับดูแลและป้องกันไม่ให้เกิดและเยาวชนที่พ้นโทษออกมาได้มีโอกาสกลับไปกระทำผิดซ้ำอีก จัดตั้งเป็นบ้านกึ่งวิถีซึ่งเป็นนวัตกรรมที่กรมคุมประพฤติพยายามที่จะนำมาใช้ในสังคมไทย

6. การมีมาตรการจำแนกเด็กและเยาวชนที่ออกจากสถานพินิจมาแล้วออกเป็น 2 กลุ่ม โดยพิจารณาจากความประพฤติของเด็กและเยาวชนว่ากลุ่มที่ต้องดูแลโดยตรง เจ้าหน้าที่จะต้องลงพื้นที่เยี่ยมถึงบ้าน ส่วนกลุ่มที่ควรดูแลทางอ้อมอาจใช้การเยี่ยมโดยการโทรศัพท์ หรือวิดีโอคอล ผ่านไลน์แอปพลิเคชัน

7. กรณีติดตามดูแลพฤติกรรมสำหรับผู้มีอายุไม่เกิน 24 ปี ที่จะต้องมีการดูแลพฤติกรรมต่ออีกไม่เกิน 1 ปี อาจเสนอให้เพิ่มระยะเวลาติดตามดูแลเป็นอย่างน้อย 2 ปี

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ศึกษาปัจจัยด้านตัวเด็กและเยาวชน ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมที่มีผลทำให้เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดครั้งแรกไปแล้วไม่เคยกลับไปกระทำความผิดซ้ำอีกเลย เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้มาใช้เป็นแนวทางสำหรับเด็กและเยาวชน ครอบครัว และชุมชนที่มีเด็กและเยาวชนทำความผิดครั้งแรกแล้วและไม่อยากให้เกิดซ้ำ
2. ศึกษาวิธีการ/แนวทางที่จะทำให้เด็กและเยาวชนมีความตระหนักรู้ในเรื่องความสำคัญของการศึกษา ตระหนักถึงศักยภาพและการยอมรับตนเอง รวมถึงความสำคัญของการมีเป้าหมายในชีวิตและการมีอาชีพที่สุจริตของตนเอง
3. ศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการประสานงานระหว่างครอบครัว โรงเรียน ชุมชนและภาคีเครือข่ายอื่น ๆ เพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในฐานความผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติดให้โทษ

เอกสารอ้างอิง

- กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน. (2564). รายงานของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เรื่องการดำเนินงานของรัฐต่อสาธารณะรายปี ประจำปีงบประมาณ 2560-2564 เอกสารออนไลน์ เข้าถึงได้จาก www.djop.go.th.
- กัลยา เหล่าจก และพลกฤต แสงอาวุธ. (2562). ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดในคดีเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ ของเด็กและเยาวชน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วารสารวิชาการวิทยาลัยบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ปีที่ 2 ฉบับที่ 2 (เมษายน – มิถุนายน 2562).
- กิตติ มะลิปรีดากุล.(2557). ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดต่อเด็กและเยาวชน ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดชลบุรี. สารนิพนธ์ตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารงานยุติธรรมและสังคม มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จำเริญ สุภา .(2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดเกี่ยวกับคดียาเสพติดยาบ้าของผู้ค้าที่เป็นนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำพื้นที่เขต 5 ในประเทศไทย. คณะสังคมศาสตร์และศิลปะศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารพัฒนา มหาวิทยาลัยธนบุรี เชียงใหม่.
- ณัฐวุฒิ ธนจินดา. (2563).ทัศนคติของประชาชนต่ออาชญากรรมประเภทยาเสพติด. รายงานการวิจัย. คณะอาชญาวิทยาและการบริหารงานยุติธรรม มหาวิทยาลัยรังสิต.
- นภา อินธิบาล. (2562). ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด : กรณีศึกษาเรือนจำกลางชลบุรี. หลักสูตร รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารงานยุติธรรมและสังคม คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิमित ทักพวนานต์. (2562). การพัฒนาแนวทางการป้องกันการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังไร้ญาติ. รายงานวิจัยส่วนบุคคล หลักสูตรวิทยาลัยการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 60 ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช 2560 – 2561.

- พรชัย ชันดี .(2553). *ทฤษฎีอาชญาวิทยา: หลักการ งานวิจัย และนโยบายประยุกต์* (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร : หจก. สุเนตรฟิล์ม.
- ฟาติมะห์ ชันธศักดิ์. (2558). *สาเหตุการกระทำคามผิดของเด็กและเยาวชนและกระบวนการพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553.*
 ยะลา: สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดยะลา.
- ศิริลักษณ์ ปัญญา .(2560). *ศึกษาปัจจัยเสี่ยงของการกลับไปใช้ยาเสพติดซ้ำของผู้รับการบำบัดยาเสพติดในศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยราชธานี วิทยาเขตอุดรธานี.*
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. *พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553.* สืบค้นจาก <https://www.krisdika.go.th/librarian/getfile?sysid=764847&ext=htm>.
- Bandura, A. (1986). *Social foundations of thought and action: A social cognitive Theory*. NJ: Prentice-Hall.
- Tarde, G. (1890). *Les lois de l'imitation* (Paris: Félix Alcan; Paris: Editions Kimé, Paris, 1993).
- Sutherland, E. H. (1985). *White collar crime: The uncut version*. LDN: Yale University Press.
- Thoresen, C. E., & Mahoney, M. J. (1974). *Behavioral self-control*. NY: Rinehart & Winston.